

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA HRVATSKIH
AUTOCESTA ZA 2021. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2022. I
2023. GODINU**

UVOD

Trgovačko društvo Hrvatske autoceste d.o.o. upravlja autocestama, gradi ih, rekonstruira i održava, osim onih autocesta kojima upravlja koncesionar prema odredbama Zakona o cestama. Hrvatske autoceste d.o.o. su u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske koja svoja prava u Skupštini Društva ostvaruje putem Vlade Republike Hrvatske.

Planiranje izgradnje i održavanja u skladu je sa Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske koju donosi Hrvatski sabor i četverogodišnjim Programom građenja i održavanja javnih cesta koji donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Temeljem četverogodišnjeg Programa, Hrvatske autoceste d.o.o. izrađuju godišnji plan ulaganja u građenje i održavanje autocesta.

Sukladno limitima (manjak/višk sredstava prema pravilima proračunskog računovodstva) za razdjel Ministarstva mora, prometa i infrastrukture određenima Smjernicama za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcijom za 2022. i 2023. godinu, Financijskim planom odobravaju se ulaganja po pojedinim programima, a provedba projekata izgradnje, rekonstrukcije i održavanja uvjetovana je raspoloživim financijskim sredstvima. Sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske o pokretanju postupka za prestanak koncesije dane društvu Autocesta Rijeka - Zagreb d.d. i pripajanju društva Autocesta Rijeka - Zagreb d.d. društvu Hrvatske autoceste d.o.o. u narednom razdoblju očekuje se provođenje odluke Vlade i pripajanje društva Autocesta Rijeka – Zagreb d.d., a ovaj Plan sačinjen je samo za društvo Hrvatske autoceste d.o.o. Nakon provođenja statusne promjene u skladu sa člankom 534. Zakona o trgovačkim društvima na društvo Hrvatske autoceste d.o.o. prenosi se sva imovina i obveze pripojenog društva te se analogno navedenom planske stavke društva Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. objedinjuju s Planskim stavkama Hrvatskih autocesta d.o.o. prilikom izrade prve izmjene i dopune Državnog proračuna za 2021. godinu.

PRIHODI

Ukupni planirani prihodi Hrvatskih autocesta d.o.o. u projekciji Financijskog plana za 2021. godinu iznose 2.313.975.200 kuna. U ukupnim prihodima poslovanja Hrvatskih autocesta d.o.o. najveći dio odnosi se na prihod od naplate cestarine za 2021. godinu planiran u iznosu od 1.639.560.060 kuna. Prihod od naplate cestarine za razdoblje od 2021. do 2023. godine planiran je sukladno očekivanjima posljedično vezanima uz negativne utjecaje epidemije bolesti COVID-19 a i smanjeno prometovanje autocestama te se očekuje da će tek 2023. godine doseći razinu ostvarenu u 2019. godini prije pojave epidemije tj. 1.994.444.630 kuna. Kapitalne pomoći iz proračuna – naknada od trošarina na energente uplaćuje se, sukladno čl. 94. Zakona o cestama, iz državnog proračuna na račun Hrvatskih autocesta d.o.o. i predstavlja sredstva kojima Republika Hrvatska financira izvlaštenje nekretnina, građenje i održavanje javnih cesta i povrate kredita kojima se financira građenje autocesta, a za 2021. godinu planirane su u iznosu od 407.000.000 kuna. Prihod od bespovratnih sredstva iz EU fondova planiran je za 2021. godinu u visini od 27.037.500 kuna, a odnosi se na povlačenje sredstava za završetak započetih projekata Crocodile 2 Croatia i Crocodile 3 Croatia u koji su uključeni svi upravitelji cesta u Republici Hrvatskoj, a u svrhu osiguranja koordiniranog upravljanja i kontrole prometa što će rezultirati visokom kvalitetom usluga informiranja putnika na jednom od najvažnijih cestovnih koridora u Europi te na nove projekte.

Najznačajnija stavka prihoda od nefinancijske imovine odnosi se na prihod od gospodarenja cestovnim zemljištem i obuhvaća planiranu naknadu za korištenje cestovnog zemljišta, za obavljanje pratećih uslužnih djelatnosti te za osnivanje prava služnosti, a planirano povećanje prihoda vezano je uz ugovornu obvezu usklađenja naknade s godišnjim indeksom rasta cijena na malo (indeks potrošačkih cijena) koji objavljuje Državni zavod za statistiku te s rastom prosječnog godišnjeg dnevnog prometa (PGDP) na pojedinim dionicama autocesta. Skupinu prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga čini prihod od naplate cestarine, od naknade za pružene usluge održavanja i naplate cestarine od društva Autocesta Rijeka – Zagreb d.d., od prihoda za održavanje tunela Sv. Ilija, od prodaje sredstava pretplate za ENC (elektronička naplata cestarine) i drugo.

RASHODI

Rashodi poslovanja za 2021. u projekciji Financijskog plana iznose 1.005.598.200 kuna te uz rashode za zaposlene i rashode održavanja i upravljanja uključuju i kamate za primljene kredite i zajmove. Kamate za kredite i zajmove planirane su za 2021. godinu u iznosu od 261.548.605 kuna, za 2021. 254.558.330 kuna, a za 2023. godinu 237.871.035 kuna. Radi uspostave stabilizacije novčanog toka i likvidnosti, a u situaciji kada Društvo uslijed epidemije COVID-19 ima značajno smanjenje primitaka iz redovnog poslovanja ishodovan je trogodišnji moratorij na otplate kamata po Ugovoru o prijenosu sredstava sklopljenom s Ministarstvom financija (euroobveznice) što će utjecati na manje izdatke za kamate u narednom razdoblju. Pored navedenog Društvo je ugovorilo i moratorij na otplatu glavnica po dva kredita koji čine 55% ukupnog duga Društva čime je osigurana dodatna likvidnost u 2021. godini. Također je reprogramirana obveza uplate proreza i doprinosa na plaće iz mjeseca travnja i svibnja 2020. godine koji će se u jednakim anuitetima uplaćivati u Državni proračun tijekom 2021. i 2022. godine.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2021. godini planirani su u iznosu od 622.377.000 kuna, a od ukupnih planiranih rashoda za nabavu nefinancijske imovine na Program građenja i izvanrednog održavanja odnosi se 606.895.000 kuna, dok se 15.482.000 kuna odnosi na izdatke za nabavu materijalne i nematerijalne imovine društva (radnih vozila i strojeva, IT opreme i licenci za računalne programe). Planirani rashod za izgradnju autocesta odnosi se na kapitalni projekt nastavka izgradnje Koridora Vc od granice Republike Mađarske do mosta Halasica te ostale manje projekte koji se prenose iz prethodnih godina na uređenju odmorišta, zidova za zaštitu od buke, kao i projekte koji se u manjem obimu planiraju započeti u 2021. godini. U dijelu rashoda za izvanredno održavanje provoditi će se radovi sanacije asfaltnog zastora i sanacije objekata (vijadukti, mostovi, nadvožnjaci, mostovi), nastaviti će se izvođenje horizontalne prometne signalizacije sukladno rješenjima iz prometnog elaborata unapređenja i povećanja sigurnosti prometa, a očekuje se i okončanje radova na projektu Crocodile 2 i Crocodile 3 pokrenutih na europskoj razini s ciljem postizanja usklađenosti inteligentnih transportnih sustava (ITS).

RAČUN FINANCIRANJA

Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova za 2021. godinu iznose od 728.291.730 kuna, a planirani su sukladno ugovorenom moratoriju otplate glavnice po dva kredita koja čine

55% duga Društva te refinanciranju postojećeg kredita iz 2015. godine ugovorenog s Deutsche Bank koje će biti provedeno u prosincu 2020. godine na domaćem financijskom tržištu po povoljnijim uvjetima zaduživanja s učinkom smanjenja otplate glavnica u 2021. i 2022. godini za 132 mil. kuna godišnje.

Ugovaranjem kreditne linije u 2020. godini iznosa od 107 mil. eura s razvojnim bankama (HBOR i EBRD) osiguran je nastavak investicijskog ciklusa i izgradnja koridora Vc Granica Republike Mađarske – Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Halasica dužine 17,5 kilometara i dionica granica Republike Mađarske – Beli Manastir dužine 5 kilometara.

U 2021. godini planira se početak izgradnje dionice Selce - Novi Vinodolski na Autocesti A7 Rupa – Rijeka – Žuta Lokva te početak radova na implementaciji novog sustava za naplatu cestarine.

Hrvatske autoceste u suradnji s resornim Ministarstvom provode aplikaciju za EU fondove za navedene projekte s obrazloženjem utjecaja predmetnih projekata na zaštitu okoliša, sigurnost, digitalizaciju te otpornost i oporavak, dok se za drugi dio komponente planira financiranje do 30% procijenjene vrijednosti projekta iz kredita razvojnih banaka s ročnošću otplate adekvatnoj infrastrukturnim projektima. Izgradnjom dionice Autoceste A7 Selce – Novi Vinodolski i njenim stavljanjem u upotrebu posljedično se izmiče promet iz gusto naseljenog područja Selca i Novog Vinodolskog čime se osigurava smanjenje prometnog zagušenja u središtu mjesta s manjom emisijom ispušnih plinova u urbanom dijelu naselja i time posljedično doprinosi revitalizaciji i zaštiti pripadajućeg okoliša i prirodnog ekosistema dok se manjom tranzitnom prometnom opterećenošću doprinosi sigurnosti i zdravlju lokalnog stanovništva.

Novi elektronički sustav naplate cestarine u slobodnom protoku vozila bez zaustavljanja vozila i bez direktnog naplaćivanja cestarine, osigurava planiranje prometa na autocestama u kontinuiranom odvijanju s procesom bez kontaktnog sudjelovanja korisnika u postupku naplate cestarine čime se smanjuju emisije ispušnih plinova zbog izbjegavanja zaustavljanja i ponovnog pokretanja vozila te se otklanja rizik infekcije u postupku primopredaje platnih kartica i gotovog novca pri naplati cestarine koja se potpuno digitalizira putem video kamera koje čitaju registracijsku oznaku vozila i putem DSRC antena koje detektiraju ENC uređaj u vozilu, a sustav elektronički bez posredovanja čovjeka provodi digitalnu naplatu cestarine, dok projekt poprima sve elemente otpornosti i oporavka te zaštite okoliša i digitalizacije. Pored navedenog, njegovom implementacijom osigurava se nastavak procesa restrukturiranja s manjim operativnim troškovima poslovanja obzirom da zahtjeva manje troškove direktnog rada uz virtualne digitalne kanale prodaje cestarine.

Uz navedeno, u tijeku su pripreme aktivnosti za početak izgradnje dionice Lekenik – Sisak na Autocesti A11 Zagreb – Sisak koje obuhvaćaju arheološka ispitivanja, izmještanje instalacije i otkup zemljišta a financirat će se iz vlastitih izvora, dok će se sama izgradnja autoceste provoditi u skladu s financijskim mogućnostima i mogućim novim zaduženjima u 2022. godini.